

Міністерство освіти і науки України
Горлівський інститут іноземних мов
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»

Факультет соціальної та мовної комунікації

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

на засіданні Відбіркової комісії
Горлівського інституту
іноземних мов ДВНЗ «ДДПУ»
Протокол № 4
від «01» березня 2018 р.

«РЕКОМЕНДОВАНО»

Вченою радою
Горлівського інституту іноземних мов
ДВНЗ «ДДПУ»
Протокол № 8
від «27» лютого 2018 р.

Голова Відбіркової комісії

_____ Є. М. Беліцька
М.П.

**ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
З ПЕРЕКЛАДУ**

для вступників на денну (заочну) форму навчання
для здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти

за спеціальністю:

035.041 Філологія Германські мови та літератури (переклад включно), перша –
англійська

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Пояснювальна записка

1. Форма проведення вступного випробування
2. Структура та зразок завдань
3. Критерії оцінювання (за 100-бальною шкалою)
4. Список рекомендованої літератури

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Фахове вступне випробування до магістратури за спеціальністю 035.041 Філологія Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська за освітньою програмою «Переклад і міжкультурна комунікація» із перекладу з використанням основної іноземної мови (англійської) містить такі чотири складові: 1) письмовий переклад рідною мовою, 2) письмовий переклад іноземною мовою, 3) переклад ділового мовлення, 4) переклад науково-технічної літератури.

Іспит спрямований перевірити й оцінити професійно-орієнтовану компетентність вступників як фахівців у галузі перекладу та професійно-комунікативну іншомовну компетентність на рівні C1+ відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій із мовної освіти.

Професійно-орієнтована перекладацька компетентність складається зі знань, умінь і навичок, необхідних для виконання перекладацької діяльності. Перекладацькі знання передбачають розуміння сутності і завдань перекладацької діяльності за основними положеннями теорії перекладу, з варіантами перекладацької стратегії і технічними прийомами перекладу. Основними умінями, які складають професійно-орієнтовану перекладацьку компетенцію, є такі: виконувати паралельні дії двома мовами, переключатися з однієї мови на іншу; аналізуючи текст оригіналу, виявляти стандартні та нестандартні перекладацькі проблеми і обирати способи їх вирішення, які відповідають кожному конкретному акту і стилю перекладу; обирати і правильно використовувати технічні прийоми перекладу, долаючи труднощі, пов'язані з лексичними, семантичними, фразеологічними, граматичними і стилістичними особливостями вихідної мови.

Професійно-комунікативна іншомовна компетентність передбачає професійне володіння іноземною мовою, тобто коректне з точки зору мовних норм і стилю ситуативно та контекстно адекватне користування мовленням як засобом усної та писемної комунікації, зокрема на міжмовному рівні.

Метою вступного випробування є визначення фактичної відповідності підготовки вступника вимогам другого рівня вищої освіти «магістр» та оцінювання рівня науково-теоретичної і практичної підготовки з таких питань:

- способи і трансформації перекладу,
- лексичні особливості та відповідники перекладу, зокрема стосовно термінологічних одиниць,
- граматичні проблеми перекладу та способи їх вирішення (зокрема переклад із використанням безособових форм дієслова, предикативних конструкцій, речень із умовними способами вираження та із узгодженням часових форм),
- номіналізація та вербалізація як прийоми перекладу,
- парадигматичні відношеннями лексичних/термінологічних одиниць при перекладі: синонімія, антонімія, полісемія, омонімія, паронімія.

Вступник повинен уміти:

- розрізняти застосовані способи і трансформації перекладу на основі наданих визначень та прикладів перекладу,
- враховувати лексичні особливості та оперувати відповідниками перекладу, зокрема стосовно термінологічних одиниць,
- розпізнавати і вирішувати граматичні проблеми перекладу, зокрема щодо безособових форм дієслова, предикативних конструкцій, речень із умовними способами вираження та із необхідністю узгодження часових форм,
- виявляти (та застосовувати) прийоми перекладу, такі як номіналізація і вербалізація,
- оперувати парадигматичними відношеннями лексичних/термінологічних одиниць при перекладі: розпізнавати та надавати адекватний переклад із застосуванням засобів синонімії, антонімії, полісемії, омонімії, паронімії.

1. ФОРМА ПРОВЕДЕННЯ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Фахове вступне випробування з перекладу, де основною іноземною мовою є англійська, передбачає виконання у писемній формі 25 тестових завдань із варіантами відповідей, серед яких у кожному випадку потрібно обрати одну правильну. У структурі тесту завдання на вибір правильної відповіді із запропонованих щодо відповідників і трансформацій перекладу розподілені за програмними дисциплінами з перекладу таким чином:

Частина 1 (завдання 1–7) – письмовий переклад рідною мовою.

Частина 2 (завдання 8–15) – письмовий переклад іноземною мовою.

Частина 3 (завдання 16–20) – переклад ділового мовлення.

Частина 4 (завдання 21–25) – переклад науково-технічної літератури.

2. СТРУКТУРА ТА ЗРАЗОК ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ

Екзаменаційна робота містить 25 тестових завдань із вибором однієї правильної відповіді:

ЗРАЗОК ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ

Горлівський інститут іноземних мов
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»

Освітній рівень	магістр
Спеціальність	035.041 Філологія Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська
Факультет	романо-германських мов, соціальної та мовної комунікації

Комплексний фахове вступне випробування з перекладу (англійська мова)

Варіант № 0

ЧАСТИНА I. ПИСЬМОВИЙ ПЕРЕКЛАД РІДНОЮ МОВОЮ

1. Decide on the way of translating the underlined item:

I've got some shepherd's pie for lunch today – that you used to like so much. – Але ж я приготувала картопляну запіканку з м'ясом і цибулею, яку ти колись так любив.

A) descriptive explaining	B) transliteration and explication
C) semantic analogy	D) loan translation

2. Choose the adequate equivalent for the polysemantic word:

The occasion calls for quick action.

A) визначає	B) називає
C) спонукає (до) / вимагає	D) примушує

Decide on the cross-language equivalents:

3. parole

A) патрулювання	B) покарання
C) звільнення ув'язненого умовно	D) випробування

4. Would you mind my coming here every day?

A) Ви не проти, щоб я приходив сюди щодня?
B) Не приходите мені сюди щодня?
C) Ви не хочете, щоб я приходив сюди щодня?

- D) Чи не хотіли б ви, щоб я приходив сюди щодня?
5. My mother must be cooking in the kitchen.
A) Моя мама, напевно, варить їсти на кухні.
B) Моя мама, напевно, варитиме їсти на кухні.
C) Моя мама повинна варила їсти на кухні.
D) Моя мама може варите їсти на кухні.
6. Your ballet is expected to have great success.
A) Очікується, що ваш балет матиме великий успіх.
B) Очікую, що ваш балет матиме великий успіх.
C) Ваш балет очікує великий успіх.
D) Ваш балет – очікуваний великий успіх.
7. To understand the importance of this work, you are to know all requirements.
A) Щоб зрозуміти цю роботу, ви повинні знати вимоги.
B) Ви зрозуміли б цю роботу, якби знали усі вимоги.
C) Щоб зрозуміти важливість цієї роботи, ви повинні знати усі вимоги.
D) Щоб зрозуміти важливість цієї роботи, ви повинні знати вимоги.

ЧАСТИНА II. ПИСЬМОВИЙ ПЕРЕКЛАД ІНОЗЕМНОЮ МОВОЮ

Decide on the cross-language equivalents for each given Ukrainian sentence:

8. Скільки потрібно часу, щоб написати цей тест?
A) How much time does it take to write such a test?
B) How long did it take to write this test?
C) How many hours does it take to write this test?
D) How long does it take to write this test?
9. Ранкову зарядку потрібно робити регулярно.
A) The morning exercises needs to do regularly.
B) The morning exercise need to be doing regularly.
C) The morning exercises need doing regularly.
D) The morning exercise need being done regularly.
10. Вона, бувало, любила часто співати з мамою.
A) She would sing with her mother very often.
B) She used to sing to her mother very often.
C) She would sing her mother very often.
D) She would sing with her mother often very much.
11. Ви запізнитесь на поїзд, якщо не візьмете таксі.
A) You will be late for the train if you don't take a taxi.
B) You will miss for the train if you don't take a taxi.
C) You will be late to the train if you don't take a taxi.
D) You will be late for the train if don't take the taxi.
12. Що Ви скажете батькам, якщо вони зателефонують Вам увечері?
A) What will you say if your parents will telephone you in the evening?
B) What can be said to your parents if they would telephone you in the evening?
C) What will you say to your parents if they shall telephone you in the evening?
D) What will you say to your parents if they telephone you in the evening?
13. Студентам не дозволено користуватися підручниками під час контрольної роботи.
A) They allowed to use the textbooks while writing their test papers.
B) The students are not allowed to use the textbooks while writing their test papers.
C) The students were not allowed to use the textbooks while writing their test papers.
D) The students will not be allowed to use the textbooks while writing their test papers.
14. Я знала, що моя сестра зателефонує мені, якщо одержить телеграму.
A) I knew that my sister would call me up if she got the telegram.
B) I know that my sister would call me up if she got a telegram.

- C) I knew that my sister would be calling me if she got a telegram.
 D) I knew that my sister would call me up if she gets a telegram.
15. Вона пообіцяла, що буде тут через тиждень.
 A) She promised her staying here in a week.
 B) She promised that she would be here in a week.
 C) She promised that she would have been here in a week.
 D) She had promised that she would be here in a week.

ЧАСТИНА III. ПЕРЕКЛАД ДІЛОВОГО МОВЛЕННЯ

16. Decide on the transformation used for the underlined item:

When prices are rising, the purchasing power of our monetary instruments is falling. – Коли ціни зростають, купівельна спроможність наших платіжних документів падає.

- A) generalization
 B) semantic modulation
 C) semantic analogy
 D) compensation

Match the word combinations with their translation equivalents:

17. media advertising	A) пряма споживча реклама
18. consumer advertising	B) реклама в комерційній пресі
19. trade advertising	C) газетно-журнальна реклама
20. direct advertising	D) споживча реклама
	E) реклама, спрямована на певного споживача

ЧАСТИНА IV. ПЕРЕКЛАД НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Which translation (one variant) does not apply?

21. ефект об'ємності	A) volume effect	B) special effect
	C) spatial effect	D) dimensional effect
22. чіткість	A) legibility	B) definition
	C) description	D) distinctness
23. пагін	A) sprout	B) sampling
	C) sapling	D) shoot
24. увігнутий	A) convex	B) incurved
	C) indented	D) concave
25. пінливий	A) frothy	B) bubbly
	C) crispy	D) fizzy

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Загальна кількість балів – 100 балів.

Система оцінювання тестових завдань: завдання з вибором однієї правильної відповіді (25 питань) – 100 балів (по 4 бали за кожну правильну відповідь).

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Письмовий переклад рідною мовою

1. Комиссаров В. Н. Практикум по переводу с английского языка на русский / В. Н. Комиссаров, А. Л. Коралова. – М. : Высш. шк., 1990. – 127 с.
2. Корунець І. В. Порівняльна типологія англійської та української мов : навч. посіб. / Ілько Вакулович Корунець. – Вінниця : Нова Книга, 2003. – 464 с.
3. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад) : підруч. / Ілько Вакулович Корунець. – Вінниця : Нова Книга, 2001. – 448 с.
4. Ребрій О. В. Переклад англomовної громадсько-політичної літератури. Європейський Союз та інші міжнародні політичні, економічні, фінансові та військові організації : навч. посіб. [для студ. взо] / Олександр Володимирович Ребрій ; за ред. Л. М. Черноватого та В. І. Карабана. – Вінниця : Нова Книга, 2009. – 237 с.
5. Черноватий Л. М. Переклад англomовної юридичної літератури : навч. посіб. / Черноватий Л. М., Карабан В. І., Іванко Ю. П., Ліпко І. П. – [3-є вид., випр. і доп.] – Вінниця : Нова Книга, 2006. – 656 с.
6. Черноватий Л. М. Переклад англomовної громадсько-політичної літератури. Міжнародні конвенції у галузі прав людини : навч. посіб. / Черноватий Л. М., Карабан В. І., Ганічева Т. В., Ліпко І. П. – Вінниця : Нова Книга, 2006. – 272 с.

Письмовий переклад іноземною мовою

1. Карабан В. І. Переклад з української мови на англійську мову : навч. посіб.-довід. [для студ. взо] / В. І. Карабан, Дж. Мейс. – Вінниця : Нова Книга, 2003. – 567 с.
2. Ясинецька Н. А. Дискурсивні аспекти теорії та практики перекладу з української мови англійською = Discourse aspects of the theory and practice of translating from Ukrainian into English : навч. посіб. англ. мовою / Н. А. Ясинецька, О. А. Ясинецька. – Слов'янськ : Вид.-во Б. І. Маторіна, 2015. – 111 с.
3. Ясинецька О. А. Дискурсивні аспекти теорії та практики перекладу з української мови англійською = Discourse aspects of the theory and practice of translating from Ukrainian into English : тест. завд. англ. мовою / Олена Анатоліївна Ясинецька. – Слов'янськ : Вид.-во Б. І. Маторіна, 2015. – 35 с.

Переклад ділового мовлення

1. Красюк Н. Д. Економіка та фінанси в діловій англійській мові : навч. посіб. [для вузів] / Наталія Дмитрівна Красюк. – Львів : ЛБІ НБУ, 2004. – 253 с.
2. Черноватий Л. М. Переклад англomовних текстів засобів захисту інтелектуальної власності: Патенти, знаки для товарів та послуг : навч. посіб. [для студ. взо] / Л. М. Черноватий, С. О. Царьова. – Вінниця : Нова Книга, 2011. – 304 с.
3. Черноватий Л. М. Переклад англomовної економічної літератури. Економіка США : навч. посіб. [для студ. вищ. закл. освіти] / Черноватий Л. М., Карабан В. І., Пенькова І. О., Ярощук І. П. – Вінниця : Нова книга, 2007. – 416 с.

4. Шевченко О. Л. Ділова англійська мова для економістів : навч. посіб. / О. Л. Шевченко, Б. М. Тернова. – [у 4-х ч.] – К. : КНЕУ, 2002. – 270 с.

Переклад науково-технічної літератури

1. Черноватий Л. М. Переклад англійської технічної літератури. Електричне та електронне побутове устаткування. Офісне устаткування. Комунікаційне устаткування. Виробництво та обробка металу : навч. посіб. / Черноватий Л. М., Карабан В. І., Омелянчук О. О. ; за ред. Л. М. Черноватого і В. І. Карабана. – Вінниця : Нова Книга. – 2006. – 296 с.

2. Ясинецька Н. А. Дискурсивні аспекти теорії та практики перекладу з української мови англійською = Discourse aspects of the theory and practice of translating from Ukrainian into English : навч. посіб. англ. мовою / Н. А. Ясинецька, О. А. Ясинецька. – Слов'янськ : Вид.-во Б. І. Маторіна, 2015. – 111 с.

3. Ясинецька О. А. Дискурсивні аспекти теорії та практики перекладу з української мови англійською = Discourse aspects of the theory and practice of translating from Ukrainian into English : тест. завд. англ. мовою / Олена Анатоліївна Ясинецька. – Слов'янськ : Вид.-во Б. І. Маторіна, 2015. – 35 с.

ЗМІНИ ТА ДОПОВНЕННЯ

Програму фахового вступного випробування перезатверджено на засіданні Відбіркової комісії Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Протокол № 5 від «10» квітня 2019 р.